DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/581

od 24. lipnja 2016.

o dopuni Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pristup poravnanju u odnosu na mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([1]), a posebno njezin članak 35. stavak 6. i članak 36. stavak 6.,

budući da:

(1) Radi sprečavanja narušavanja tržišnog natjecanja središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja trebali bi moći odbiti zahtjev za pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani ili mjestu trgovanja samo ako su uložili sve razumne napore za upravljanje rizicima koji proizlazi iz odobravanja pristupa, ali prekomjeran rizik i dalje postoji.

(2) U skladu s Uredbom (EU) br. 600/2014, ako središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja odbije zahtjev za pristup, mora u potpunosti obrazložiti tu odluku, što znači da među ostalim mora utvrditi zašto se rizicima koji proizlaze iz odobravanja pristupa u određenoj situaciji ne bi moglo upravljati te dokazati da bi i dalje postojao prekomjeran rizik. Primjeren način na koji strana koja uskraćuje pristup to može učiniti jest navesti koje bi promjene u upravljanju rizicima proizišle iz odobravanja pristupa, na koji bi način strana morala upravljati rizicima uslijed promjena proizišlih iz odobravanja pristupa te pojasniti učinak svojih aktivnosti.

(3) U Uredbi (EU) br. 600/2014 nema razlike između rizika koji bi nastali u slučaju odobravanja pristupa za središnje druge ugovorne strane i onih za mjesta trgovanja te su navedene iste opće kategorije uvjeta koje i mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane moraju uzeti u obzir pri razmatranju zahtjeva za pristup. Međutim, zbog različitih priroda aktivnosti središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja rizici koji proizlaze iz odobravanja pristupa mogu u praksi različito utjecati na središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, pa je stoga potrebna različita metoda.

(4) Kada nadležno tijelo procjenjuje bi li pristup ugrožavao nesmetano i uredno funkcioniranju tržišta ili štetno utjecao na sistemski rizik, trebalo bi razmotriti provodi li predmetna središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja odgovarajuće postupke upravljanja rizicima, među ostalim u pogledu operativnih i pravnih rizika, kako bi se izbjeglo da se sporazumom o pristupu stvore prekomjerni rizici za treće strane.

(5) Uvjeti pod kojima se pristup mora dopustiti trebali bi biti razumni i nediskriminirajući kako se ne bi ugrozila svrha nediskriminirajućeg pristupa. Naplata naknada na diskriminirajući način kako bi se onemogućio pristup ne bi smjela biti dopuštena. Međutim, naknade bi se mogle razlikovati zbog objektivno opravdanih razloga, primjerice u slučaju viših troškova za provedbu pristupnih mehanizama. Pri odobravanju pristupa i središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja imaju jednokratne troškove, kao što je procjena zakonskih zahtjeva te tekući troškovi. Budući da je vjerojatno da se opseg zahtjeva za pristup i povezani troškovi za provedbu sporazuma o pristupu razlikuju ovisno o slučaju, nije primjereno da se ovom Uredbom obuhvati posebna alokacija troškova između središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja. Međutim, budući da je alokacija troškova važan element sporazuma o pristupu, obje bi strane u tom sporazumu trebale navesti pokrivenost troškova.

(6) U skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) središnja druga ugovorna strana koja želi proširiti svoje poslovanje na dodatne usluge ili aktivnosti koje nisu obuhvaćene prvobitnim odobrenjem treba podnijeti zahtjev za produženje odobrenja. Produženje odobrenja potrebno je ako središnja druga ugovorna

([1]) SL L 173, 12.6.2014., str. 84.
([2]) Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

strana namjerava pružati usluge poravnanja financijskih instrumenata s drukčijim profilom rizika ili sa znatnim razlikama u odnosu na postojeće proizvode središnje druge ugovorne strane. Ako je ugovor kojim se trguje na mjestu trgovanja kojemu je središnja druga ugovorna strana odobrila pristup u razredu financijskih instrumenata obuhvaćenih postojećim odobrenjem središnje druge ugovorne strane te stoga ima slična obilježja rizika kao ugovori koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala, takav ugovor treba smatrati ekonomski jednakovrijednim.

(7) Kako bi se osiguralo da središnja druga ugovorna strana ne primjenjuje diskriminirajuće zahtjeve za instrumente osiguranja i maržne zahtjeve na ekonomski jednakovrijedne ugovore kojima se trguje na mjestu trgovanja koje je dobilo pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani, svaku promjenu maržne metodologije i operativnih zahtjeva u pogledu marže i netiranja koji se primjenjuju na ekonomski jednakovrijedne ugovore koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala trebao bi preispitati Odbor za rizike središnje druge ugovorne strane i svaka bi se promjena trebala smatrati znatnom promjenom modela i parametara u svrhu postupka preispitivanja predviđenog Uredbom (EU) br. 648/2012. Takvim bi se preispitivanjem trebalo potvrditi da novi modeli i parametri nisu diskriminirajući i da se temelje na odgovarajućim razmatranjima rizika.

(8) Uredbom (EU) br. 648/2012 sprječava se narušavanje tržišnog natjecanja jer se zahtijeva nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama koje mjestima trgovanja nude poravnanje neuvrštenih izvedenica (OTC). S druge strane, Uredbom (EU) br. 600/2014 prepoznaje se potreba za uvođenjem sličnih zahtjeva za uređena tržišta. Budući da središnja druga ugovorna strana može poravnati i OTC izvedenice i izvedenice kojima se trguje na burzi, pri nediskriminirajućem postupanju s ekonomski jednakovrijednim ugovorima kojima se trguje na mjestu trgovanja koje traži pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani trebalo bi uzeti u obzir sve odgovarajuće ugovore koje je poravnala središnja druga ugovorna strana, bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima.

(9) Mjerodavno nadležno tijelo trebalo bi obavijestiti kolegij središnje druge ugovorne strane i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) o odobrenju prijelaznog aranžmana u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) br. 600/2014 bez prekomjernog odlaganja kako bi druga mjerodavna nadležna tijela lakše uvidjela učinak toga na središnju drugu ugovornu stranu i sva mjesta trgovanja koja su blisko povezana s tom središnjom drugom ugovornom stranom. Obavijest bi trebala sadržavati sve bitne informacije potrebne kako bi kolegij središnje druge ugovorne strane i ESMA razumjeli odluku i povećali transparentnost.

(10) Jasnim zahtjevima u pogledu informacija koje središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja trebaju dostaviti pri obavješćivanju nadležnih tijela i ESMA-e o tome da žele iskoristiti prijelazni aranžman u skladu s člancima 35. i 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 trebalo bi pridonijeti transparentoj i usklađenoj primjeni postupka obavješćivanja. Stoga je potrebno da u postupak obavješćivanja budu uključeni jedinstveni predlošci kako bi se omogućile dosljedne i ujednačene nadzorne prakse.

(11) Važno je izbjeći rizik da se veća mjesta trgovanja koriste metodama izračuna kojima se njihov godišnji zamišljeni iznos svodi na najnižu razinu kako bi iskoristili mehanizam izuzeća u pogledu odredaba o pristupu. Ako postoje jednako prihvaćeni alternativni pristupi izračunu zamišljenog iznosa, primjenom izračuna kojim se dolazi do više vrijednosti lakše se izbjegava taj rizik. Metodama za izračun zamišljenog iznosa za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 trebalo bi omogućiti da istinski manja mjesta trgovanja koja još nemaju tehničku mogućnost djelovanja pod jednakim uvjetima na većini tržišta infrastrukture nakon trgovanja iskoriste mehanizam izuzeća. Važno je i da propisane metode budu izravne i nedvosmislene radi doprinosa dosljednim i ujednačenim nadzornim praksama.

(12) Važno je da mjesta trgovanja budu dosljedna pri računanju svojeg zamišljenog iznosa za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 kako bi mjesta trgovanja mogla pravedno primijeniti odredbe o pristupu. To je posebno bitno za određene vrste izvedenica kojima se na burzi trguje u jedinicama, primjerice u barelima ili tonama.

(13) Radi dosljednosti i kako bi se osiguralo nesmetano funkcioniranje financijskih tržišta, potrebno je da se odredbe ove uredbe i odredbe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjenjuju od istog datuma. Međutim, kako bi se osiguralo da mjesta trgovanja iskoriste prijelazni aranžman iz članka 35. stavka 5. i članka 36. stavka 5. Uredbe (EU) br. 600/2014, određene odredbe iz ove Uredbe trebale bi se primjenjivati od datuma stupanja na snagu.

(14) Odredbe u ovoj Uredbi blisko su povezane jer se njima propisuje uskraćivanje i odobravanje pristupa središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja, uključujući postupak izuzeća središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja iz zahtjeva u pogledu pristupa iz ove Uredbe. Kako bi se osigurala međusobna usklađenost odredaba, kojih bi se većina trebala primjenjivati u isto vrijeme, te osobama koje podliježu obvezama utvrđenima tim odredbama omogućio cjelovit pregled i koordinirani pristup njima, poželjno je uvrstiti sve regulatorne tehničke standarde propisane člankom 35. stavkom 6. i člankom 36. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 600/2014 u jednu uredbu.

(15) Ova uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koje je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) podnijelo Komisiji.

(16) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojem se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]),

DONIJELA JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

NEDISKRIMINIRAJUĆI PRISTUP SREDIŠNJIM DRUGIM UGOVORNIM STRANAMA I MJESTIMA TRGOVANJA

ODJELJAK 1.

Nediskriminirajući pristup središnjim drugim ugovornim stranama

Članak 1.

Uvjeti pod kojima središnja druga ugovorna strana može uskratiti pristup

1. Središnja druga ugovorna strana ocjenjuje bi li odobravanje pristupa stvorilo neki od rizika navedenih u člancima 2., 3. i 4. te može uskratiti pristup samo ako, nakon svih uloženih razumnih napora za upravljanje tim rizicima, zaključi da postoje prekomjerni rizici kojima ne može upravljati.

2. Ako središnja druga ugovorna strana uskrati pristup, utvrđuje koji bi to rizici navedeni u člancima 2., 3. i 4. proizišli iz odobravanja pristupa te objašnjava zašto se tim rizicima ne može upravljati.

Članak 2.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na predviđenom volumenu transakcija

Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju predviđenog volumena transakcija koji proizlazi iz tog pristupa samo u slučaju:

(a) da se nadogradivost središnje druge ugovorne strane toliko premaši da ona ne može prilagoditi svoj sustav predviđenom volumenu transakcija;

(b) da se planirani kapacitet središnje druge ugovorne strane toliko premaši da ona ne bi mogla steći potreban dodatni kapacitet kako bi svladala predviđeni volumen transakcija.

([1]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

Članak 3.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na operativnom riziku i složenosti

Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju operativnog rizika i složenosti.

Operativni rizici i složenost obuhvaćaju sljedeće:

(a) nekompatibilnost informatičkih sustava središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, čime se sprječava da središnja druga ugovorna strana omogući vezu između sustava;

(b) nedostatak ljudskih resursa s potrebnim znanjem, vještinama i iskustvom za obavljanje funkcija središnje druge ugovorne strane u pogledu rizika koji proizlazi iz dodatnih financijskih instrumenata kada se razlikuju od financijskih instrumenata koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala ili nemogućnost iskorištavanja takvih ljudskih resursa.

Članak 4.

Uskraćivanje pristupa koje središnja druga ugovorna strana temelji na drugim čimbenicima koji stvaraju prekomjeran rizik

1. Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju znatnih prekomjernih rizika ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) ako središnja druga ugovorna strana ne pruža usluge poravnanja za financijske instrumente za koje se zahtijeva pristup i ne bi ih uz razumne napore mogla početi pružati u skladu sa zahtjevima iz glava II., III. i IV. Uredbe (EU) br. 648/2012;

(b) ako bi se odobrenjem pristupa ugrozila gospodarska održivost središnje druge ugovorne strane ili njezina sposobnost ispunjavanja minimalnih kapitalnih zahtjeva na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 648/2012;

(c) ako postoje pravni rizici;

(d) ako postoji neusklađenost pravila središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja koju središnja druga ugovorna strana ne može riješiti u suradnji s mjestom trgovanja.

2. Središnja druga ugovorna strana može odbiti zahtjev za pristup na temelju pravnog rizika iz stavka 1. točke (c) ako središnja druga ugovorna strana zbog odobravanja pristupa ne bi mogla primjenjivati svoja pravila o postupcima konačnog netiranja i postupcima u slučaju neispunjavanja obveza ili ne bi mogla upravljati rizicima koji proizlaze iz istovremene uporabe različitih modela prihvaćanja trgovanja.

ODJELJAK 2.

Nediskriminirajući pristup mjestima trgovanja

Članak 5.

Uvjeti pod kojima mjesto trgovanja može uskratiti pristup

1. Mjesto trgovanja ocjenjuje bi li odobravanje pristupa stvorilo neki od rizika navedenih u člancima 6. i 7. te može uskratiti pristup samo ako, nakon svih uloženih razumnih napora za upravljanje tim rizicima, zaključi da postoje prekomjerni rizici kojima ne može upravljati.

2. Ako mjesto trgovanja uskrati pristup, utvrđuje koji bi to rizici navedeni u člancima 6. i 7. proizišli iz odobravanja pristupa te navodi zašto se tim rizicima ne može upravljati.

Članak 6.

Uskraćivanje pristupa koje mjesto trgovanja temelji na operativnom riziku i složenosti

Mjesto trgovanja može odbiti zahtjev za pristup na temelju operativnog rizika i složenosti koja proizlazi iz tog pristupa samo ako postoji rizik od nekompatibilnosti informatičkih sustava središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, čime se sprječava da mjesto trgovanja omogući vezu između tih sustava.

Članak 7.

Uskraćivanje pristupa koje mjesto trgovanja temelji na drugim čimbenicima koji stvaraju prekomjeran rizik

Mjesto trgovanja može odbiti zahtjev za pristup na temelju prekomjernih rizika u sljedećim slučajevima:

(a) prijetnja gospodarskoj održivosti mjesta trgovanja ili njegovoj sposobnosti ispunjavanja minimalnih kapitalnih zahtjeva na temelju članka 47. stavka 1. točke (f) Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([1]);

(b) neusklađenost pravila mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane koju mjesto trgovanja ne može riješiti u suradnji sa središnjom drugom ugovornom stranom.

Članak 8.

Uvjeti pod kojima se smatra da će se pristupom ugroziti nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utjecati na sistemski rizik

Osim fragmentacije likvidnosti, kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (45) Uredbe (EU) br. 600/2014, za potrebe članka 35. stavka 4. točke (b) i članka 36. stavka 4. točke (b) te Uredbe, smatra se da se odobravanjem pristupa ugrožava nesmetano i uredno funkcioniranje tržišta ili štetno utječe na sistemski rizik ako nadležno tijelo može navesti razloge za uskraćivanje, uključujući dokaz da su postupci upravljanja rizicima jedne ili obiju strana u pogledu zahtjeva za pristup nedovoljni da bi se odobravanjem pristupa spriječilo stvaranje prekomjernih rizika za treće strane te da ne postoje korektivne mjere kojima bi se dovoljno ublažili ti rizici.

POGLAVLJE II.

UVJETI POD KOJIMA SE PRISTUP MORA ODOBRITI

Članak 9.

Uvjeti pod kojima se pristup mora odobriti

1. Strane se dogovaraju o svojim pravima i obvezama koji proizlaze iz odobravanja pristupa, uključujući mjerodavno pravo kojim se uređuju njihovi odnosi. Uvjeti sporazuma o pristupu moraju:

(a) biti jasno definirani, transparentni, valjani i izvršivi;

(b) ako dvije središnje druge ugovorne strane ili više njih imaju pristup mjestu trgovanja, navesti na koji će se način transakcije na mjestu trgovanja dodijeliti središnjoj drugoj ugovornoj strani koja je strana sporazuma;

(c) sadržavati jasna pravila o trenutku ulaska naloga za prijenos, kako se tumači u skladu s Direktivom 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), u odgovarajuće sustave i o trenutku neopozivosti;

(d) sadržavati pravila o raskidu sporazuma o pristupu bilo koje strane, kojima se:

   i. predviđa uredan raskid na način kojim se drugi subjekti prekomjerno ne izlažu dodatnim rizicima, uključujući jasne i transparentne aranžmane za upravljanje i uredan tijek ugovora i pozicija sklopljenih u okviru sporazuma o pristupu koji su u trenutku raskida bili otvoreni;

([1]) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

([2]) Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

ii. osigurava da se relevantnoj strani odredi razuman rok za ispravak kršenja koje nema za posljedicu neposredan raskid;

iii. omogućuje raskid ako se rizici povećaju tako da bi prvobitno uskraćivanje pristupa bilo opravdano;

(e) određuju financijski instrumenti koji podliježu sporazumu o pristupu;

(f) određuje pokriće za jednokratne i tekuće troškove proizišle iz zahtjeva za pristup;

(g) predviđaju odredbe o potraživanjima i obvezama koji proizlaze iz sporazuma o pristupu.

2. Na temelju uvjeta zahtijeva se da strane sporazuma uspostave primjerene politike, postupke i sustave kako bi se osiguralo sljedeće:

(a) pravovremena, pouzdana i sigurna komunikacija između strana;

(b) prethodno savjetovanje s drugom stranom ako je vjerojatno da će se promjenom aktivnosti bilo koje strane znatno utjecati na sporazum o pristupu ili na rizike kojima je izložena druga strana;

(c) pravodobno obavješćivanje druge strane prije provedbe promjene, u slučajevima koji nisu obuhvaćeni točkom (b);

(d) rješavanje sporova;

(e) utvrđivanje i praćenje mogućih rizika koji proizlaze iz sporazuma o pristupu te upravljanje njima;

(f) zaprimanje na mjestu trgovanja svih potrebnih informacija za ispunjavanje obveza u pogledu praćenja otvorenih pozicija;

(g) mogućnost da središnja druga ugovorna strana zaprimi isporuke fizički namirene robe.

3. Relevantne strane sporazuma o pristupu osiguravaju:

(a) da se pri odobravanju pristupa zadrže odgovarajući standardi upravljanja rizicima;

(b) da se informacije dostavljene u zahtjevu za pristup ažuriraju tijekom trajanja sporazuma o pristupu, uključujući informacije o znatnim promjenama;

(c) da se poslovno osjetljive informacije koje nisu javne, uključujući informacije dostavljene tijekom razvojne faze financijskog instrumenta, mogu upotrebljavati samo u posebne svrhe u koje su prenesene te se na temelju njih može djelovati samo u posebne svrhe o kojima su se strane dogovorile.

Članak 10.

Nediskriminirajuće i transparentne naknade za poravnanje koje naplaćuju središnje druge ugovorne strane

1. Središnja druga ugovorna strana naplaćuje naknade samo za klirinške transakcije koje su provedene na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup na temelju objektivnih kriterija, što se odnosi na sve klirinške članove i, ovisno o slučaju, na klijente. U tu svrhu središnja druga ugovorna strana naplaćuje svim klirinškim članovima i, prema potrebi, klijentima jednaku tarifu naknada i rabata, a naknade ne ovise o mjestu trgovanja na kojem se transakcija obavlja.

2. Središnja druga ugovorna strana mjestu trgovanja naplaćuje naknade u pogledu pristupa samo na temelju objektivnih kriterija. U tu se svrhu primjenjuju jednake naknade i rabati na sva mjesta trgovanja koja imaju pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani u pogledu istih ili sličnih financijskih instrumenata, osim ako se različita tarifa naknada može objektivno opravdati.

3. U skladu s člankom 38. Uredbe (EU) br. 648/2012 središnja druga ugovorna strana osigurava da su tarife naknada iz stavaka 1. i 2. ovog članka lako dostupne, da su na odgovarajući način označene prema usluzi koju pružaju i da su dovoljno precizno definirane kako bi se osiguralo da su naplaćene naknade predvidljive.

4. Stavci 1. do 3. primjenjuju se na naknade koje se naplaćuju za pokrivanje jednokratnih i tekućih troškova.

Članak 11.

Nediskriminirajuće i transparentne naknade koje naplaćuju mjesta trgovanja

1. Mjesto trgovanja naplaćuje naknade u pogledu pristupa samo na temelju objektivnih kriterija. U tu se svrhu primjenjuju jednake tarife naknada i rabata na sve središnje druge ugovorne strane koje imaju pristup mjestu trgovanja u pogledu istih ili sličnih financijskih instrumenata, osim ako se različita tarifa naknada može objektivno opravdati.

2. Mjesto trgovanja osigurava da su tarife naknada iz stavka 1. lako dostupne, da su na odgovarajući način označene prema usluzi koju pružaju i da su dovoljno precizno definirane kako bi se osiguralo da su proizišle naknade predvidljive.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se na sve naknade povezane s pristupom, uključujući naknade koje se naplaćuju za pokrivanje jednokratnih i tekućih troškova.

POGLAVLJE III.

UVJETI ZA NEDISKRIMINIRAJUĆE POSTUPANJE S UGOVORIMA

Članak 12.

Zahtjevi za instrumente osiguranja i maržni zahtjevi u okviru ekonomski jednakovrijednih ugovora

1. Središnja druga ugovorna strana utvrđuje jesu li ugovori kojima se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup ekonomski jednakovrijedni ugovorima sa sličnim obilježjima rizika koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala.

2. Za potrebe ovog članka središnja druga ugovorna strana smatra sve ugovore kojima se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup i koji su u razredu financijskih instrumenata obuhvaćenih odobrenjem središnje druge ugovorne strane iz članka 14. Uredbe (EU) br. 648/2012 ili naknadnim proširenjem odobrenja iz članka 15. te Uredbe ekonomski jednakovrijednima ugovorima u odgovarajućem razredu financijskih instrumenata koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala.

3. Središnja druga ugovorna strana može smatrati da ugovor kojim se trguje na mjestu trgovanja kojemu je odobrila pristup i koji ima znatno drukčiji profil rizika ili se znatno razlikuje od ugovora koje je središnja druga ugovorna strana već poravnala u odgovarajućem razredu financijskih instrumenata nije ekonomski jednakovrijedan ako je dobila produženje odobrenja u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 648/2012 u pogledu tog ugovora i u vezi sa zahtjevom za pristup tog mjesta trgovanja.

4. Središnja druga ugovorna strana na ekonomski jednakovrijedne ugovore iz stavka 1. primjenjuje jednake maržne i kolateralne metodologije, bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima. Središnja druga ugovorna strana podvrgava poravnanje ekonomski jednakovrijednog ugovora iz stavka 1. donošenju izmjena svojih modela i parametara rizika samo ako je potrebno radi ublažavanja čimbenika rizika u odnosu na to mjesto trgovanja ili ugovore kojima se na njemu trguje. Takve se izmjene smatraju znatnim izmjenama modela i parametara središnje druge ugovorne strane iz članaka 28. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012.

Članak 13.

Netiranje ekonomski jednakovrijednih ugovora

1. Središnja druga ugovorna strana primjenjuje na ekonomski jednakovrijedne ugovore iz članka 12. stavka 1. ove Uredbe jednake postupke netiranja bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima pod uvjetom da je svaki postupak netiranja koji primjenjuje valjan i izvršiv u skladu s Direktivom 98/26/EZ i mjerodavnim pravom o nesolventnosti.

2. Središnja druga ugovorna strana koja smatra da pravni rizik ili osnovni rizik povezan s postupkom netiranja koji primjenjuje na ekonomski jednakovrijedan ugovor nije dovoljno ublažen podvrgava poravnanje takvog ugovora donošenju izmjena tog postupka netiranja, ali bez netiranja tog ugovora. Takve se izmjene smatraju znatnim izmjenama modela i parametara rizika središnje druge ugovorne strane iz članaka 28. i 49. Uredbe (EU) br. 648/2012.

3. Za potrebe stavka 2. „osnovni rizik" znači rizik koji proizlazi iz nesavršeno povezanih kretanja između dvije stavke imovine ili više njih ili ugovora koje je poravnala središnja druga ugovorna strana.

Članak 14.

Međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koje poravnava ista središnja druga ugovorna strana

Ako središnja druga ugovorna strana izračunava iznose nadoknade za međusobno kolateraliziranje s povezanim ugovorima koje poravnava ista središnja druga ugovorna strana (portfeljni iznosi nadoknade) u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) br. 648/2012 i člankom 27. Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 153/2013 ([1]), središnja druga ugovorna strana primjenjuje pristup portfeljnog iznosa nadoknade na sve odgovarajuće povezane ugovore bez obzira na mjesto trgovanja ugovorima. Ugovori sa znatnom i pouzdanom korelacijom ili jednakovrijednim statističkim parametrom ovisnosti uživaju isti prijeboj ili smanjenje.

POGLAVLJE IV.

PRIJELAZNI ARANŽMANI I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Postupak kojim središnja druga ugovorna strana obavješćuje svoje nadležno tijelo

Ako središnja druga ugovorna strana zatraži odobrenje izuzeća iz prijelaznog aranžmana iz članka 35. stavka 5. Uredbe (EU) br. 600/2014, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu u pisanom obliku, upotrebljavajući obrazac 1. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 16.

Postupak kojim nadležno tijelo obavješćuje ESMA-u i kolegij središnje druge ugovorne strane

Odgovarajuća nadležna tijela obavještavaju ESMA-u i kolegij središnje druge ugovorne strane o svakoj odluci o odobrenju prijelaznog aranžmana u skladu s člankom 35. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 u pisanom obliku bez prekomjernog odlaganja i najkasnije mjesec dana od odluke, upotrebljavajući obrazac 2. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 17.

Postupak kojim mjesto trgovanja obavješćuje svoje nadležno tijelo u pogledu početnog prijelaznog razdoblja

Ako mjesto trgovanja ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu i ESMA-i u pisanom obliku, upotrebljavajući obrasce 3.1. i 3.2. iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 18.

Postupak kojim mjesto trgovanja obavješćuje svoje nadležno tijelo u pogledu produženja prijelaznog razdoblja

Ako mjesto trgovanja i dalje ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 sljedećih trideset mjeseci, dostavlja obavijest svojem nadležnom tijelu i ESMA-i u pisanom obliku, upotrebljavajući obrasce 4.1. i 4.2. iz Priloga ovoj Uredbi.

([1]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (SL L 52, 23.2.2013., str. 41.).

Članak 19.

Dodatne specifikacije za izračun zamišljenog iznosa

1. U skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 mjesto trgovanja koje ne želi biti vezano člankom 36. te Uredbe u razdoblju od trideset mjeseci od dana primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 u svoj izračun godišnjeg zamišljenog iznosa uključuje sve transakcije izvedenica kojima se trguje na burzi koje su zaključene prema njegovim pravilima u kalendarskoj godini prije primjene.

2. Za potrebe izračuna godišnjeg zamišljenog iznosa u skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 za godinu koja prethodi godini početka primjene mjesto trgovanja upotrebljava stvarne podatke za razdoblje za koje su dostupni.

Ako mjesto trgovanja za godinu koja prethodi godini početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 ima dostupne podatke za manje od 12 mjeseci, za tu godinu procjenjuje vrijednost na temelju sljedeća tri elementa:

(a) stvarnih podataka za najduže moguće razdoblje koje počinje na početku godine koja prethodi godini početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014, uključujući najmanje prvih osam mjeseci;

(b) stvarnih podataka za jednako razdoblje tijekom godine prije godine iz točke (a) ovog stavka;

(c) stvarnih podataka za cijelu godinu prije godine iz točke (a) ovog stavka.

Procijenjena vrijednost godišnjeg zamišljenog iznosa izračunava se množenjem elemenata iz točke (a) drugog podstavka elementima iz točke (c) drugog podstavka te dijeljenjem elementima iz točke (b) drugog podstavka.

3. Ako mjesto trgovanja i dalje ne želi biti vezano člankom 36. Uredbe (EU) br. 600/2014 tijekom dodatnog razdoblja od trideset mjeseci nakon završetka prvog razdoblja ili tijekom svakog daljnjeg razdoblja od trideset mjeseci, u izračun godišnjeg zamišljenog iznosa u skladu s člankom 36. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 600/2014 uključuje sve transakcije izvedenica kojima se trguje na burzi koje su zaključene prema njegovim pravilima u svakoj od prve dvije pomične godine prethodnog razdoblja od trideset mjeseci.

4. Ako postoje prihvatljive alternative za izračun godišnjeg zamišljenog iznosa za određene razrede instrumenata, ali iz tih metoda izračuna proizlaze znatne razlike u vrijednosti, upotrebljava se izračun kojim se dobiva viša vrijednost. Posebno u pogledu izvedenica, kao što su budućnosnice ili opcije, uključujući sve vrste robnih izvedenica koje su izražene u jedinicama, godišnji zamišljeni iznos jest puna vrijednost odnosne imovine izvedenice po odgovarajućoj cijeni u trenutku zaključivanja transakcije.

Članak 20.

ESMA-ino odobrenje i metoda provjere

1. Za potrebe provjere u skladu s člankom 36. stavkom 6. točkom (d) Uredbe (EU) br. 600/2014 mjesto trgovanja podnosi ESMA-i na zahtjev sve činjenice i podatke na kojima se temelji izračun.

2. Pri provjeri podnesenih podataka o iznosu godišnjeg zamišljenog iznosa ESMA razmatra i odgovarajuće podatke objavljene poslije trgovanja te godišnje statističke podatke.

3. ESMA odobrava ili odbija izuzeće u roku od tri mjeseca od primitka svih odgovarajućih informacija za obavijest u skladu s člankom 16. ili 17., uključujući informacije navedene u članku 19.

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. siječnja 2018.

Međutim, članci 15., 16., 17., 19. i 20. primjenjuju se od dana stupanja na snagu ove Uredbe.

Ova je uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. lipnja 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Obrazac 1.

Obavijest iz članka 15.

Naziv središnje druge ugovorne strane	Odgovarajući podaci za kontakt	Naziv(i) blisko povezanog/ povezanih mjesta trgovanja	Nadležnost(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja
		1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Obrazac 2.

Obavijest iz članka 16.

Naziv središnje druge ugovorne strane	Odgovarajući kontaktni podaci	Datum odluke o odobrenju	Datumi početka i završetka prijelaznog razdoblja	Naziv(i) blisko povezanog/povezanih mjesta trgovanja	Nadležnost(i) blisko povezanog/ povezanih mjesta trgovanja
			Početak: Završetak:	1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Obrazac 3.1.

Opća obavijest iz članka 17.

Naziv mjesta trgovanja	Odgovarajući kontaktni podaci	Naziv(i) i nadležnost(i) mjesta trgovanja iz iste grupe sa sjedištem u Uniji	Naziv(i) i nadležnost(i) blisko povezane središnje druge ugovorne strane/blisko povezanih središnjih drugih ugovornih strana
		1. 2. 3. …	1. 2. 3 …

Obrazac 3.2.

Obavijest o zamišljenom iznosu iz članka 17.

Mjesto trgovanja	Zamišljeni iznos kojim se trgovalo u 2016.
Kategorija imovine X:	
Kategorija imovine Y:	
Kategorija imovine Z: …	

Obrazac 4.1.

Opća obavijest iz članka 18.

Naziv mjesta trgovanja	Odgovarajući kontaktni podaci	Naziv(i) i nadležnost(i) mjesta trgovanja iz iste grupe sa sjedištem u Uniji	Naziv(i) i nadležnost(i) blisko povezane središnje druge ugovorne strane/blisko povezanih središnjih drugih ugovornih strana
		1. 2. 3. …	1. 2. 3. …

Obrazac 4.2.

Obavijest o zamišljenom iznosu iz članka 18.

Naziv mjesta trgovanja	Zamišljeni iznos za pomičnu godinu …	Zamišljeni iznos za pomičnu godinu …
Kategorija imovine X:		
Kategorija imovine Y:		
Kategorija imovine Z: …		